

**«BIOKIMYO» АЖ нинг 2023-йил 1-чорак учун молиявий
хўжалик фаолияти юзасидан ички аудит хизмати
текшируви бўйича Аудиторлик ҳисоботи**

Мундарижа

1	КИРИШ ҚИСМ.	3
1.1	ТАШКИЛИЙ МАСАЛАЛАР.	3
2	ТАҲЛИЛИЙ ҚИСМ.	4
2.1	БИЗНЕС-РЕЖА БАЖАРИЛИШНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ	4
2.2	КОРПОРАТИВ БОШҚАРИШ ПРИНЦИПЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИШНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.	5
2.3	КОРХОНАНИНГ БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ ВА МОЛИЯ ҲИСОБОТИ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.	6
2.3.1	<i>Бошланғич қолдиқлар таҳлил</i>	6
2.3.2	<i>Хусусий капитал ҳисоби аудити</i>	9
2.3.3	<i>Товар моддий захиралари(ТМЗ) аудити.</i>	10
2.3.4	<i>Асосий воситалар аудити.</i>	11
2.3.5	<i>Узоқ муддатли инвестициялар аудити</i>	13
2.3.6	<i>Касса ва касса операциялар аудити.</i>	13
2.3.7	<i>Банкдаги асосий ва бошқа ҳисобрақамлар аудити.</i>	13
2.3.8	<i>Ходимлар билан меҳнат ҳақи юзасидан ҳисоб-китобларни аудити.</i>	14
2.3.9	<i>Ҳисоб-китоб-тўлов тартиби аудити</i>	15
2.3.10	<i>Даромадлар ҳисоби аудити.</i>	17
2.3.11	<i>Харажатлар ҳисоби аудити.</i>	18
2.4	СОЛИҚ ВА БОШҚА МАЖБУРИЙ ТЎЛОВЛАР ҲИСОБЛАНИШИ ВА ТЎЛАНИШИ АУДИТИ.	19
2.4.1	<i>Акқиз солиғи</i>	20
2.4.2	<i>Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ.</i>	20
2.4.3	<i>Юридик шахслар ер солиғи</i>	21
2.4.4	<i>Юридик шахслар мол-мулк солиғи</i>	21
2.4.5	<i>Ижтимоий солиқ ҳисоби аудити.</i>	22
2.4.6	<i>Жисмоний шахслардан даромад солиғи ҳисоби аудити.</i>	23
2.4.7	<i>Қўшилган қиймат солиғи.</i>	24
2.4.8	<i>Юридик шахслар фойда солиғи ҳисоби.</i>	24
2.5	МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ПАЙТИДА ҚОНУНЧИЛИК ТАЛАБЛАРИГА РИОЯ ЭТИЛИШНИ ТЕКШИРИШ.	25
2.6	ИЧКИ НАЗОРАТНИНГ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.	25
3	ИҚТИСОДИЙ АҲВОЛ ТАҲЛИЛИ	26
4	ХУЛОСА ВА ТАВСИЯЛАР	27

1 КИРИШ ҚИСМ.

Биз ички аудит хизмат вакиллари, Холмирзаев А.А ва Баратов О.А. «КОРХОНАЛАРДА ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТ ТЎҒРИСИДА» ги Низом (кейинги ўринларда НИЗОМ) га асосан «BIOKIMYO» акционерлик жамияти (кейинги ўринларда ЖАМИЯТ) ички аудит текшируви натижаларини ўз ичига олган Низомнинг 12-банди талаблари доирасида 2022-йил учун ҳисобот тайёрладик.

Молиявий ҳисоботларни тайёрланиши ва ишончлилиги учун хўжалик юритувчи субъект раҳбари жавобгар, биз ҳисоботлар бўйича берилган хулоса юзасидан жавобгар ҳисобланамиз.

Қуйидагилар ички аудит хизматининг асосий вазифалари ҳисобланади:

-кузатувчи кенгашни ишончли ахборот билан таъминлаш ва ички аудит амалга оширилиши натижалари бўйича корхона фаолиятини такомиллаштиришга доир таклифларни тайёрлаш;

-ички аудит жараёнида аниқланадиган камчиликларни бартараф этиш юзасидан корхона бошқарув органларига тавсияларни тезкорлик билан киритиш, уларнинг бартараф этилишини назорат қилиш.

Ушбу вазифаларни бажариш учун ички аудит хизмати томонидан бухгалтерия ва молиявий ҳисоботлар назорати шаклида аудит текшируви ўтказилди. Текширув натижаларига ҳисобот тайёрланди ва ҳисобот ўз мазмунига кўра қуйилдаги қисмлардан иборат:

- 2023-йилга белгиланган бизнес режа амал қилиш кўрсаткичлари;
- Молиявий ҳисоботлар ва бухгалтерия ҳисоби ҳолати;
- Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар тўғри ҳисобланиши;
- Молиявий хўжалик фаолиятини амалга оширишда қонунчиликка риоя этилиши;
- Ички назорат ҳолати.

Ички аудит ҳисоботи 2023-йил 1-январдан 31-март оралиғидаги ҳисоб циклини ўз ичига олади. Текширув жараёнида тақдим қилинган ҳужжатлар ҳаққонийлиги, ҳақиқийлиги текширилмади. Текширувдан кейин қирим қилинган ҳужжатлар текширувдан четда қолган ҳужжатлар жавобгарлиги жамият ҳисоб раҳбарлари жавобгарлигида.

Аудиторлик текширувидан ўтказилаётган даврда жамиятда биринчи ва иккинчи даражали имзо ҳуқуқида қуйидаги шахслар ишлаб келмоқда:

Бошқарув раиси - Аликулов Р.А.

Бош ҳисобчи – Каратаева М.Й.

1.1 ТАШКИЛИЙ МАСАЛАЛАР.

«BIOKIMYO» АЖ (кейинги ўринларда «Жамият») Ўзбекистон Республикаси Мулк Қўмитаси Тошкент вилояти Бошқармасининг 1994 йил 30 майдаги 271 сонли ва 1995 йил 17 июльдаги 994 сонли буйруқларига мувофиқ Янгийўл БИОХИМ заводини қайта ташкил этиш йўли билан ташкил этилган. Жамият ўз фаолиятини Тошкент вилояти ҳудудида олиб боради.

Жамият амалдаги устави акциядорларнинг 2018 йил 26 июньдаги навбатдан ташқари йиғилишида тасдиқланган. Унга кўра жамият устав фонди миқдори 9 569 744 000 сўм, номинал қиймати 3350 (Уч минг уч юз эллик сўм) бўлган 2 856 640 дона акциядан иборат. Жамият акциядорлари таркиби:

- Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги улуши 4 880 548 000 сўм(51%);
- Жисмоний ва бошқа юридик шахслар улуши 4 690 196 000 сўм(49%).

Жамият уставига кўра фаолиятининг асосий йўналиши қуйидагилардан иборат:

- Озуқа ва техник спирт ишлаб чиқариши ва сотиш;
- Иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш ва сотиш;
- Микробиологик маҳсулот ва парфюмерия, косметика буюмлари ишлаб чиқариш ва сотиш.

Жамият юқоридаги асосий фаолият соҳасидан ташқари қуйидаги қўшимча фаолият турлари билан ҳам шуғулланши мумкин:

- Қурилиш монтаж ишлари ишга тушириш ва созлаш;
- Сервис хизмати ва маҳсулот харид қилиш;
- Биноларни, кўчмас ва кўчар мулкларни ижарага бериш;
- Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ва сотиш.

Жамият жойлашган ери ва почта манзили: Ўзбекистон Республикаси, 112004 Тошкент вилояти Янгийўл шаҳри, Кимёгар 1.

2 ТАҲЛИЛИЙ ҚИСМ

2.1 БИЗНЕС-РЕЖА БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ

Бизнес режа бажарилиши бўйича ички аудит текшируви мақсади:

- Бизнес режа бажарилишининг миқдор ва сифат кўрсаткичлари таҳлили;
- унинг бажарилиши таъминланмаган тақдирда айбдор мансабдор шахслар шахсан кўрсатилган ҳолда аниқланган сабаблар баёни.

Жамият бизнес режаси 2023-йилдаги унинг асосий фаолияти мақсадларини амалга ошириш учун келтирилган кўрсаткичларидир. Жамият фаолиятининг асосий мақсади фойда олиш ва дивиденд тўлаш учун етарли даражада активлар билан таъминланган.

Жамият томонидан тақдим қилинган маълумотлар кўрсаткичлар аудит томонидан таҳлил қилинди ва бизнес режа бажарилиши бўйича текширув ўтказилди. Қуйидаги жадвалда ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг бизнес режага нисбатан бажарилиши таҳлили келтирилган:

«BIOKIMYO» АЖнинг 2023-йил 1 чорак учун бизнес режа бажарилиши таҳлили (ишлаб чиқариш кўрсаткичлари)

№	Номлари	Ўлч. бир.	режада	Ҳақиқатда	Фарқлар	% бажарилди
1	Товар (иш,хизматлар) улгуржи	млн сўм	74287	74371	84	100.1
2	Тегишли йилдаги тегишли нархларда	млн сўм	74287	73393	-893	98.8
3	Истеъмол товарлари(ароқ ва вино <i>Саноат маҳсулотлар ишлаб</i>					
4	Спирт пищевой	м дал	375.0	375.2	0.1	100.0
5	Спирт технич	м дал	14.0	14.0	0.0	100.0
6	Пар технолог	м ккал	0.99	0.52	-0.5	52.3
7	Газ бражение	м.тн	1.053	1.13	0.1	107.3
8	Барда жидкая	м.тн	40.36	40.20	-0.16	99.6

Юқоридаги маълумотлардан шуни кўрсатадики, бизнес режа ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳақиқатда режа бажарилган. Хусусан истеъмол спирт 2023 йил режага кўра 375.0 минг дал кўрсатилган бўлса, ҳақиқатда 375.2 минг дал ишлаб чиқарилган. Техник спирт ишлаб чиқариш режага кўра 14.0 минг дал кўрсатилган ҳолда, ҳақиқатда ҳам ушбу кўрсаткич 14 минг дални ташкил этган. Истеъмол спирти ишлаб чиқариш бизнес режага нисбатан 100.00 % бажарилган бўлса, техник спирт ишлаб чиқариш бизнес режаси ҳам 100.0% га бажарилган.

Маҳсулот ишлаб чиқариш билан боғлиқ миқдорий кўрсаткичлардан барчаси режа доирасида бажарилган.

Ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг улгуржи нархлари кўрсаткичи 100.01% га бажарилган бўлиб, бизнес режада белгиланган норма 74287.0 млн сўм келтирилган ҳолда 74371.0 млн сўм ҳақиқатда бажарилган.

Бизнес режа молиявий кўрсаткичлари бажарилиши аудит қилинганда қуйидагилар аниқланди.

**«BIOKIMYO» АЖнинг 2023-йил учун бизнес режа бажарилиши таҳлил
(молиявий кўрсаткичлар)**

№	Кўрсаткичлар	Ўлч. б.р.	Режада	Ҳақиқатда	Фарқлар	% бажарилгани
1	Маҳсулот сотишдан тушум	млн сўм	115728	93351	-22 377	80.7
2	Акциз	млн сўм	28981	23454	-5 527	80.9
3	Кўшилган қиймат солиғи	млн сўм	12460	9998	-2 462	80.2
4	Сотишдан соф тушум	млн сўм	74287	59898	-14 388	80.6
5	Сотилган маҳсулот таннари	млн сўм	62529	45608	-16 921	72.9
6	Ялпи тушум	млн сўм	11758	14291	2 533	121.5
7	Давр харажатлари	млн сўм	5443	3292	-2 151	60.5
8	Сотиш харажатлари	млн сўм	329	337	8	102.6
9	Маъмурий харажатлар	млн сўм	1327	933	-394	70.3
10	Бошқа операцион харажатлар	млн сўм	3787	2022	-1 766	53.4
11	Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	млн сўм	213	248	35	116.6
12	Солиқ тўлагунга қадар фойда	млн сўм	5325	10574	5 249	198.6
13	Фойда солиғи	млн сўм	674	1608	934	238.7
14	Соф Фойда	млн сўм	4651	8966	4 315	192.8

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботга кўра соф фойда 192.8% миқдорда бажарилган, яъни режада 4651 млн сўм кўрсатилган ҳолда, ҳақиқатда ушбу кўрсаткичлар 8966 млн сўмни ташкил этган. Маҳсулот сотишдан тушум кўрсаткичи бизнес режага нисбатан бажарилмасдан қолган. Акциз солиғи режадагидан камроқ ҳисобланган. Бунга 2023 йилда спирт маҳсулотларига нисбатан акциз солиғи ставкаси камайтирилиши сабаб қилиб кўрсатиш мумкин. ҚҚС ҳам товарлар режадан кўра кам сотилганлиги туфайли солиқ суммаси камайган. Соф фойда кўрсаткичларини режага нисбатан орттишига асосий сабаб давр харажатлари таркибида харажатлар камайганлиги ҳисобига бўлган.

2.2 КОРПОРАТИВ БОШҚАРИШ ПРИНЦИПЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИШНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.

Аудит мақсади:

- корхона бошқарув органлари томонидан қабул қилинадиган қарорларнинг самаралилиги, унинг қатнашчилари (акционер)нинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларига риоя этилиши таҳлили;
- корпоратив бошқариш соҳасида қонун ҳужжатлари бузилиши ҳолатлари баёни (таъсис ҳужжатларига риоя қилиш, умумий йиғилишлар ва корхона бошқарув органлари мажлислари ўтказилиши, дивидендлар тўғри ҳисобланиши ва ўз вақтида тўланиши ва хоказолар);

Корпоратив бошқарув принципларига риоя қилиниши аудитини ўтказишда жамият таъсис ҳужжатлари уларни бажарилиши бўйича ишлар текширилди. Жамият 2023-йил давомида ўз устави доирасида фаолият юритади. Жамият 2023-йил давомида кузатув кенгаши қуйидаги йиғилиши ўтказилган:

- Кузатув кенгашининг 2023-йил 02-февралдаги 09-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2023-йил 14-февралдаги 10-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2023-йил 22-февралдаги 11-сонли йиғилиши.

Кузатув кенгашининг йиғилиши 2023-йил йиғилишларида «BIOKIMYO» АЖнинг 2022-йил якуни бўйича бизнес-режаси асосий кўрсаткичларининг бажарилиши, дебитор маблағлар ундирилиши бўйича кўрилатган чоралар, ички аудит ҳисоботи билан танишиш, шунингдек жамият устав фондиди кўшимча акциялар чиқариш ҳисобига ошириш масалалари муҳокама қилинган.

Жамият бошқарув органлари томонидан қабул қилинган қарорлар жамият муассислари ҳуқуқ ва манфаатларига зид келмайди, корпоратив бошқарув принциплари бузилиш ҳолатлари аниқланмади.

2.3 КОРХОНАНИНГ БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ ВА МОЛИЯ ҲИСОБОТИ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.

Аудит мақсади:

бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молия ҳисоботини тузишнинг белгиланган тартибига риоя қилинишини баҳолаш;

аниқланган бухгалтерия ҳисоботини юритиш ва молиявий ҳисоботни тайёрлашнинг белгиланган тартиби бузилишининг тавсифи.

Аудит текшируви ўтказишда:

- Бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботи тузилиши ва юритилиши таҳлили;
- Молиявий ҳисоботлар тузилиши бўйича ишлар таҳлили;
- Бухгалтерия ва молиявий ҳисоботларни тузишда қонун ҳужжатларига риоя қилмаслик бўйича хатолар аниқлаш бўйича ишлар олиб борилди.

Жамият бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботларни тузиш тартиби жамият ҳисоб сиёсатида келтирилган ва ўз ичига қуйидагиларни олади:

- Бухгалтерия ҳисобини юритиш учун керакли синтетик ва аналитик(таҳлилий) ҳисоб варақлар тўғрилиги ва тўлиқлиги;
- Бирламчи ва бухгалтерия ҳисоботлари ҳужжат шакли;
- Активлар ва мажбуриятларни инвентаризация қилиш тартиби
- Активлар ва мажбуриятларни баҳолаш;
- Бухгалтерия ҳисоботлари таркибий қисмларини баҳолаш;
- Ҳисоб маълумотларини қайта ишлаш усуллари ва ҳужжатлар айланмалари тартиби;
- Хўжалик операциялар назорати тартиби;
- Бухгалтерия ҳисобини юритишдаги бошқа қарорлар.

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия Ҳисобининг миллий стандарти (БҲМС) № 1 “Ҳисоб сиёсати ва молиявий ҳисобот”(МВда 26.07.1998йил № 17-07/86 сон билан тасдиқланган АВда 14.08.1998 йилда №474 сон билан рўйхатга олинган) асосан “Ҳисоб сиёсати хўжалик юритувчи субъект молиявий ҳисоботни тайёрлаш ва тузиш учун фойдаланадиган махсус тамойилларни, конвенцияларни, тартиб ва амалий ёндашувларни ифодалайди... Янги ташкил этилган хўжалик юритувчи субъект танлаб олган ҳисоб сиёсатини ушбу бандга мувофиқ молиявий ҳисобот биринчи марта эълон қилингунга қадар, лекин давлат рўйхатидан ўтиб юридик шахс ҳуқуқини олган кундан бошлаб 90 кундан кечиктирмай расмийлаштиради. Субъект танлаб олган ҳисоб сиёсати юридик шахс ҳуқуқини олган (давлат рўйхатидан ўтган) кундан бошлаб қўлланиш мумкин бўлган сиёсат ҳисобланади.” Корхона ўзининг ҳисоб сиёсатига эга. Жамият ҳисоб сиёсатида бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисобот тузиш учун қабул қиладиган усуллар келтириб ўтилган. Жамиятда бухгалтерия ҳисоби 1С бухгалтерия дастурий таъминоти ёрдамида олиб борилади. Жамият ҳисоб сиёсати “Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги Қонун ва БҲМС талабларига жавоб беради.

2.3.1 Бошланғич қолдиқлар таҳлил

2023-йил 1 чорак учун давлат солиқ органларига топширилган бухгалтерия баланси ҳамда 1С 7.7 дастурида шакллантирилган ҳисоб регистрларининг маълумотлари солиштирма таҳлили аудит томонидан текширилганда ҳисоб регистрлари ҳамда ҳисобот маълумотлари ўртасида жиддий хато ва камчилик аниқламади. Шунингдек 2021-йил якунига бўйича ҳисобот ва 2022-йил учун топширилган баланс кўрсаткичлари ҳисобот даври бошига кўрсаткичлари бир бирига мос келади.

Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Хисоботда	Бухгалтерияда	Фарқи
1	2	3	4	5
Актив				
I. Узоқ муддатли активлар				
Асосий воситалар:				
Бошланғич (қайта тиклаш) қиймати (0100, 0300)	010	51 053 822.00	51 053 822.00	0.00
Эскириш суммаси (0200)	011	28 559 886.00	28 559 886.00	0.00
қолдик (баланс) қиймати (сатр. 010 - 011)	012	22 493 936.00	22 493 936.00	0.00
Номоддий активлар:				
Бошланғич қиймати (0400)	020	7 639.00	7 639.00	0.00
Амортизация суммаси (0500)	021	7 639.00	7 639.00	0.00
қолдик (баланс) қиймати (сатр. 020 - 021)	022	0.00	0.00	0.00
Узоқ муддатли инвестициялар, жами (сатр.040+050+060+070+080)	030	433 898.00	433 898.00	0.00
Қимматли қоғозлар (0610)	040	0.00	0.00	0.00
Шўъба хўжалик жамиятларига инвестициялар (0620)	050	0.00	0.00	0.00
қарам хўжалик жамиятларига инвестициялар (0630)	060	0.00	0.00	0.00
Чет эл капитали мавжуд бўлган корхоналарга инвестициялар (0640)	070	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли инвестициялар (0690)	080	433 898.00	433 898.00	0.00
Ўрнатиладиган асбоб-ускуналар (0700)	090	0.00	0.00	0.00
Капитал қўйилмалар (0800)	100	2 724 102.00	2 724 102.00	0.00
Узоқ муддатли дебиторлик қарзлари (0910,0920,0930,0940)	110	0.00	0.00	0.00
Долгосрочные отсроченные расходы (0950, 0960, 0990)	120	0.00	0.00	0.00
I бўлим бўйича жами (сатр.012+022+030+090+100+110+120)	130	25 651 936.00	25 651 936.00	0.00
II. Жорий активлар				
Товар-моддий захиралари, жами (сатр.150+160+170+180)	140	45 728 829.00	45 728 829.00	0.00
Ишлаб чиқариш захиралари (1000, 1100, 1500, 1600)	150	43 841 876.00	43 841 876.00	0.00
Тугалланмаган ишлаб чиқариш (2000, 2100, 2300, 2700)	160	1 295 854.00	1 295 854.00	0.00
Тайёр маҳсулот (2800)	170	591 099.00	591 099.00	0.00
Товарлар (2900 дан 2980 нинг айирмаси)	180	0.00	0.00	0.00
Келгуси давр харажатлари (3100)	190	0.00	0.00	0.00
Кечиктирилган харажатлар (3200)	200	0.00	0.00	0.00
Дебиторлар, жами (сатр. 220+240+250+260+270+280+290+300+310)	210	4 643 587.00	4 643 587.00	0.00
шундан: муддати ўтган*	211	0.00	0.00	0.00
Харидор ва буюртмачиларнинг қарзи (4000 дан 4900 нинг айирмаси)	220	823 640.00	823 640.00	0.00
Ажратилган бўлиналарнинг қарзи (4110)	230	0.00	0.00	0.00
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларнинг қарзи (4120)	240	0.00	0.00	0.00
Ходимларга берилган бўнақлар (4200)	250	2.00	2.00	0.00
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга берилган бўнақлар (4300)	260	2 568 336.00	2 568 336.00	0.00
Бюджетга солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича бўнақ тўловлари (4400)	270	311 646.00	311 646.00	0.00
Мақсадли давлат жамғармалари ва суғурталар бўйича бўнақ тўловлари (4500)	280	0.00	0.00	0.00
Таъсисчиларнинг устав капиталига улушлар бўйича қарзи (4600)	290	0.00	0.00	0.00
Ходимларнинг бошқа операциялар бўйича қарзи (4700)	300	288 900.00	288 900.00	0.00
Бошқа дебиторлик қарзлари (4800)	310	651 063.00	651 063.00	0.00
Пул маблағлари, жами (сатр.330+340+350+360), шу жумладан:	320	3 275 236.00	3 275 236.00	0.00
Кассадаги пул маблағлари (5000)	330	0.00	0.00	0.00
Ҳисоб-китоб счётидаги пул маблағлари (5100)	340	3 271 269.00	3 271 269.00	0.00
Чет эл валютасидаги пул маблағлари (5200)	350	0.00	0.00	0.00
Бошқа пул маблағлари ва эквивалентлари (5500, 5600, 5700)	360	3 967.00	3 967.00	0.00
киска муддатли инвестициялар (5800)	370	0.00	0.00	0.00

Бошқа жорий активлар (5900)	380	0.00	0.00	0.00
II бўлим бўйича жами (сатр. 140+190+200+210+320+370+380)	390	53 647 652.00	53 647 652.00	0.00
Баланс активи бўйича жами (сатр.130+390)	400	79 299 588.00	79 299 588.00	0.00
Пассив				
I. Ўз маблағлари манбалари				
Устав капитали (8300)	410	9 569 744.00	9 569 744.00	0.00
Қўшилган капитал (8400)	420	0.00	0.00	0.00
Резерв капитали (8500)	430	8 186 396.00	8 186 396.00	0.00
Сотиб олинган хусусий акциялар (8600)	440	0.00	0.00	0.00
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар) (8700)	450	39 538 708.00	39 538 708.00	0.00
Мақсадли тушумлар (8800)	460	6 917 468.00	6 917 468.00	0.00
Келгуси давр харажатлари ва тўловлари учун захиралар (8900)	470	0.00	0.00	0.00
I бўлим бўйича жами (сатр.410+420+430+440+450+460+470)	480	64 212 316.00	64 212 316.00	0.00
II. Мажбуриятлар				
Узоқ муддатли мажбуриятлар, жами (сатр.500+520+530+540+550+560+570+580+590)	490	1 715 447.00	1 715 447.00	0.00
шу жумладан: узоқ муддатли кредиторлик қарзлари (сатр.500+520+540+560+590)	491	0.00	0.00	0.00
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга узоқ муддатли қарз (7000)	500	0.00	0.00	0.00
Ажратилган бўлинмаларга узоқ муддатли қарз (7110)	510	0.00	0.00	0.00
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларга узоқ муддатли қарз (7120)	520	0.00	0.00	0.00
Узоқ муддатли кечиктирилган даромадлар (7210, 7220, 7230)	530	0.00	0.00	0.00
Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича узоқ муддатли кечиктирилган мажбуриятлар (7240)	540	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли кечиктирилган мажбуриятлар (7250, 7290)	550	0.00	0.00	0.00
Харидорлар ва буюртмачилардан олинган бўнақлар (7300)	560	0.00	0.00	0.00
Узоқ муддатли банк кредитлари (7810)	570	1 715 447.00	1 715 447.00	0.00
Узоқ муддатли қарзлар (7820, 7830, 7840)	580	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли кредиторлик қарзлар (7900)	590	0.00	0.00	0.00
Жорий мажбуриятлар, жами (сатр.610+630+640+650+660+670+680+690+700+710+720+730+740+750+760)	600	13 371 825.00	13 371 825.00	0.00
шу жумладан: жорий кредиторлик қарзлари (сатр.610+630+650+670+680+690+700+710+720+760)	601	1 919 531.00	1 919 531.00	0.00
шундан: муддати ўтган жорий кредиторлик қарзлари*	602	0.00	0.00	0.00
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга қарз (6000)	610	1 122 546.00	1 122 546.00	0.00
Ажратилган бўлинмаларга қарз (6110)	620	0.00	0.00	0.00
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларга қарз (6120)	630	0.00	0.00	0.00
Кечиктирилган даромадлар (6210, 6220, 6230)	640	0.00	0.00	0.00
Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича кечиктирилган мажбуриятлар (6240)	650	0.00	0.00	0.00
Бошқа кечиктирилган мажбуриятлар (6250, 6290)	660	0.00	0.00	0.00
Олинган бўнақлар (6300)	670	50 699.00	50 699.00	0.00
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (6400)	680	0.00	0.00	0.00
Суғурталар бўйича қарз (6510)	690	863.00	863.00	0.00
Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар бўйича қарз (6520)	700	0.00	0.00	0.00
Таъсисчиларга бўлган қарзлар (6600)	710	730 060.00	730 060.00	0.00
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қарз (6700)	720	16.00	16.00	0.00
Қисқа муддатли банк кредитлари (6810)	730	11 452 294.00	11 452 294.00	0.00
Қисқа муддатли қарзлар (6820, 6830, 6840)	740	0.00	0.00	0.00
Узоқ муддатли мажбуриятларнинг жорий қисми (6950)	750	0.00	0.00	0.00
Бошқа кредиторлик қарзлар (6950 дан ташқари 6900)	760	15 347.00	15 347.00	0.00
II бўлим бўйича жами (сатр.490+600)	770	15 087 272.00	15 087 272.00	0.00
Баланс пассиви бўйича жами (сатр.480+770)	780	79 299 588.00	79 299 588.00	0.00

2.3.2 Хусусий капитал ҳисоби аудити

Ҳисоб регистрлари маълумотларига кўра 2023-йил 1-январь ва 31-март ҳолатида жамият хусусий капитали таркиби қуйидаги қаторлардан иборат бўлган:

минг сўмда

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2023 ҳолатида	31.03.2023 ҳолатида
Устав капитали (8300)	410	9 569 744.00	9 569 744.00
Қўшилган капитал (8400)	420	0.00	0.00
Резерв капитали (8500)	430	8 186 396.00	8 165 951.00
Сотиб олинган хусусий акциялар (8600)	440	0.00	0.00
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар) (8700)	450	39 538 708.00	48 505 172.00
Мақсадли тушумлар (8800)	460	6 917 468.00	6 917 468.00
Келгуси давр харажатлари ва тўловлари учун захиралар (8900)	470	0.00	0.00
Жами		64 212 316.00	73 158 335.00

Баланснинг хусусий капитал булими элементларининг бухгалтерия баланси ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўмда

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқлар
Устав капитали (8300)	410	9 569 744.00	9 569 744.00	0.00
Қўшилган капитал (8400)	420	0.00	0.00	0.00
Резерв капитали (8500)	430	8 165 951.40	8 165 951.00	0.40
Сотиб олинган хусусий акциялар (8600)	440	0.00	0.00	0.00
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар) (8700)	450	48 505 171.55	48 505 172.00	-0.45
Мақсадли тушумлар (8800)	460	6 917 467.77	6 917 468.00	-0.23
Келгуси давр харажатлари ва тўл. учун захиралар (8900)	470	0.00	0.00	0.00
Жами		73 158 334.72	73 158 335.00	-0.28

Жамиятнинг барча йиллар бўйича фаолияти ва ҳисобот давридаги тақсимланмаган фойда ёки қопланмаган зарар суммасининг ҳолати ва ҳаракати тўғрисидаги ахборотларни умумлаштириш қуйидаги счётларда амалга оширилади:

8710 "Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари)";

8720 "Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)".

8710 "Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари)" счётида жамиятнинг ҳисобот даврида фаолияти бўйича тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари) ҳисобга олинади. Ҳисобот давридаги тақсимланмаган фойдани тақсимлашдан кейин қолган сумма 8710 "Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари)" счётидан 8720 "Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)лар" счётига ўтказилади.

Молиявий натижалар шаклланишида ҳисоб регистрлари ва ҳисобот маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўмда

Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Даромадлар (фойда) / Харажатлар (зарарлар)		Фарқлар
		Ҳисобот маълумотлари	Айланма салдоли ведомость маълумотлари	
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишдан соф тушум	010	59 898 329.00	59 898 329.33	-0.33
Сотилган маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларнинг таннархи	020	45 607 822.00	45 607 822.36	-0.36
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишнинг ялпи фойдаси (зарари) (сатр. 010 – 020)	030	14 290 507.00	14 290 506.98	0.02
Давр харажатлари, жами (сатр. 050 + 060 + 070 + 080), шу жумладан:	040	3 291 778.00	3 291 777.82	0.18
Сотиш харажатлари	050	337 215.00	337 214.62	0.38
Маъмурий харажатлар	060	932 922.00	932 922.34	-0.34
Бошқа операцион харажатлар	070	2 021 641.00	2 021 640.87	0.13

Ҳисобот даврининг солиқ солинадиган фойдадан келгусида чегириладиган харажатлари	080	0.00	0.00	0.00
Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	090	247 858.00	247 857.82	0.18
Асосий фаолиятнинг фойдаси (зарари) (сатр. 030 – 040 + 090)	100	11 246 587.00	11 246 586.98	0.02
Молиявий фаолиятнинг даромадлари, жами (сатр. 120 + 130 + 140 + 150 + 160), шу жумладан:	110	51 471.00	51 470.74	0.26
Дивидендлар шаклидаги даромадлар	120	0.00	0.00	0.00
Фонизлар шаклидаги даромадлар	130	0.00	0.00	0.00
Молиявий ижарадан даромадлар	140	0.00	0.00	0.00
Валюта курси фаркидан даромадлар	150	51 471.00	51 470.74	0.26
Молиявий фаолиятнинг бошқа даромадлари	160	0.00	0.00	0.00
Молиявий фаолият бўйича харажатлар (сатр. 180 + 190 + 200 + 210), шу жумладан:	170	723 698.00	723 697.90	0.10
Фонизлар шаклидаги харажатлар	180	548 712.00	548 711.68	0.32
Молиявий ижара бўйича фонизлар шаклидаги харажатлар	190	0.00	0.00	0.00
Валюта курси фаркидан зарарлар	200	118 360.00	118 360.24	-0.24
Молиявий фаолият бўйича бошқа харажатлар	210	56 626.00	56 625.98	0.02
Умумхўжалик фаолиятининг фойдаси (зарари) (сатр. 100 + 110 – 170)	220	10 574 360.00	10 574 359.82	0.18
Фавқулоддаги фойда ва зарарлар	230	0.00	0.00	0.00
Фойда солиғини тўлагунга қадар фойда (зарар) (сатр. 220 +/- 230)	240	10 574 360.00	10 574 359.82	0.18
Фойда солиғи	250	1 607 896.00	1 607 896.39	-0.39
Фойдадан бошқа солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар	260	0.00	0.00	0.00
Ҳисобот даврининг соф фойдаси (зарари) (сатр. 240–250 – 260)	270	8 966 464.00	8 966 463.43	0.57

2.3.3 Товар моддий захиралари(ТМЗ) аудити.

Ушбу бўлим учун ҳуқуқий база бўлиб қуйидагилар киради: 4-БХМС, 21-БХМС, 19-БХМС, “Маҳсулот(иш,хизмат)ларни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатлари таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисида Низом”, “Инвентаризация натижасидан аниқланган камомад ва ортиқчаликни бухгалтерия ҳисоби ва солиққа тортиш тўғрисида Низом” ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларлар.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2023-йил 1-январ ва 31-декабрь ҳолатида товар моддий захиралар қолдиқлари қуйидагича бўлган:

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2023 ҳолатида	31.03.2023 ҳолатида
Ишлаб чиқариш захиралари (1000, 1100, 1500, 1600)	150	43 841 876.00	20 288 448.00
Тугалланмаган ишлаб чиқариш (2000, 2100, 2300, 2700)	160	1 295 854.00	2 376 800.00
Тайёр маҳсулот (2800)	170	591 099.00	11 120 025.00
Товарлар (2900 дан 2980 нинг айирмаси)	180	0.00	0.00
Жами		45 728 829.00	33 785 273.00

Товар моддий захираларинг 2022 йил 31 декабрь ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарк
Ишлаб чиқариш захиралари (1000, 1100, 1500, 1600)	150	20 288 447.92	20 288 448.00	0
Тугалланмаган ишлаб чиқариш (2000, 2100, 2300, 2700)	160	2 376 800.35	2 376 800.00	-0
Тайёр маҳсулот (2800)	170	11 120 024.90	11 120 025.00	-0
Товарлар (2900 дан 2980 нинг айирмаси)	180	0.00	0.00	0
Жами		33 785 273.17	33 785 273.00	-0

Ҳисоб регистрлари маълумотларига кўра 2023-йил 31-март ҳолатида товар моддий захиралар қолдиғи 33785273.0 минг сўмни ташкил қилган.

Материаллар ҳисоби материал турлари ва уларга жавобгар бўлган моддий жавобгар шахслар кесимида юритилган.

Текширув натижасида:

- ТМЗлар бухгалтерия ҳисоби 1С дастурий таъминотида миқдор ва қиймат бирлигида юритилган. Омбордаги ТМЗлар ҳаракати миқдор бирлигида юритилган.

- Ҳисобот даври боши ва охиридаги ТМЗ қолдиклари баланс(1-шакл ҳисобот) 150 сатрига мос келади.
- ТМЗлар кирими тегишли ҳужжатлар(электрон счет фактура, ишончномалар) билан ўз вақтида амалга оширилади.
- Барча ТМЗ моддий жавобгарлик шартномалари тузилган ходимларга бириктирилган.
- Моддий қийматликлар чиқими бўйича комиссия белгиланши бўйича буйруқлар мавжуд. Омбордаги ТМЗлар тегишли юк хатларисиз ёки жамият раҳбари томонидан тасдиқланган чиқим далолатномаларисиз чиқим қилинмайди.

Жамиятда товар моддий захиралар тўлиқ моддий жавобгарлик тўғрисидаги шартнома тузилган моддий жавобгар шахслар ҳамда сақлаш жойлари кесимида ҳисобга олиб борилган. Материаллар хариди етказиб берувчилар ва ҳисобдор шахслардан тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилган ҳолда амалга оширилади. Фойдаланишга топширилган материаллар белгиланган тартибда ўрнатиш актлари, тарқатиш ведомотлари ва бошқа ҳақиқатда ишлатилганликни тасдиқловчи ҳужжатлар асосида моддий жавобгар шахслар зиммасидан харажатлар таркибига ўтказилади.

ТМЗлар ҳаракати бухгалтерия ҳисобида акс эттирилиши танлаб текширилди. Ҳисоб таҳлилий қисми маълумотлари бош китоб билан мос келади.

сўм

Счет	Давр бошига қолдик	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдик
10.10	39 962 811 860.15	118 768 359 341.99	140 588 754 411.61	18 142 416 790.53
10.20		9 509 611.90	9 509 611.90	
10.30	105 170 852.14	158 736 475.78	140 763 845.70	123 143 482.22
10.40	90 344 841.12	1 024 850 437.85	917 069 531.55	198 125 747.42
10.50	132 207 168.39	168 414 814.30	173 468 012.14	127 153 970.55
10.60	19 785 487.46	166 324 887.31	166 324 887.31	19 785 487.46
10.80	968 616 175.32	200 001 172.25	323 450 784.42	845 166 563.15
10.90	699 793 986.75	439 398 869.43	449 228 709.05	689 964 147.13
15.10		68 037 570.30	58 658 336.16	9 379 234.14
15.20	1 863 145 723.50	133 312 500.00	1 863 145 723.50	133 312 500.00
20.10		59 681 031 027.03	59 681 031 027.03	
21.10	10 285 582.06	3 543 303 571.01	3 533 546 206.09	20 042 946.98
21.20	1 257 015 159.52	48 704 703 437.79	47 637 881 343.34	2 323 837 253.97
23.10		55 919 372 596.69	55 919 372 596.69	
25.10		119 804 111.03	119 804 111.03	
27.10		16 242 260.55	16 242 260.55	
27.11	28 553 286.81	27 184 064.17	22 817 206.23	32 920 144.75
28.10	591 099 419.16	56 156 506 099.79	45 627 580 619.76	11 120 024 899.19

2.3.4 Асосий воситалар аудити.

Асосий воситалар ҳисоби Ўзб.Р. АВда №1299 сон билан рўйхатга олинган “Асосий Воситалар” 5-БХМС ва бошқа бухгалтерия ҳисоби конун ҳужжатлари доирасида амалга оширилади.

5-сонли БХМС талабларига кўра асосий воситаларга қуйидаги критерияларга жавоб берадиган мол мулклар қиради:

- Хизмат муддати бир йилдан ортқ;
- Кириш қиймати ҳар бири учун Ўз.Р. белгиланган энг кам иш ҳақининг эллик баробаридан ортган.

Жамиятда асосий воситаларнинг асосий воситаларнинг ҳисоби 1С Бухгалтерия 7.7 дастурида амалга оширилади.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2023-йил 1-январь ва 31-декабрь ҳолатида асосий воситаларнинг бошланғич қиймати, жамғарилган эскириши ва қолдиқ қийматлари қуйидагича бўлган:

минг сўмда

Қатор коди	Қатор номи	01.01.2023 ҳолатида	31.03.2023 ҳолатида
010	Бошланғич (қайта тиклаш) қиймати (0100, 0300)	51 053 822.00	51 123 096.00
011	Эскириш суммаси (0200)	28 559 886.00	29 300 593.00
012	қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 010 - 011)	22 493 936.00	21 822 503.00

Баланснинг асосий воситалар булими элементларининг 2023-йил 31-март ҳолатида бухгалтерия баланси ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўмда

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Бошланғич (қайта тиклаш) қиймати (0100, 0300)	010	51 123 096.13	51 123 096.00	
Эскириш суммаси (0200)	011	29 300 592.64	29 300 593.00	
Қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 010 - 011)	012	21 822 503.49	21 822 503.00	

Бухгалтерия ҳисобида асосий воситалар давр бошига, охирига ҳамда барча кирим ва чиқимлар қуйидагича акс эттирилган:

минг сўм

Счет	Асосий восита гуруҳи	Давр бошига қолдиқ	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдиқ
01.11	Благоустройство земли	282 979.82	69 274.05		352 253.87
01.20	Здания, сооружения и передаточные устройства	14 562 989.17	32 738.41	32 738.41	14 562 989.17
01.30	Машины и оборудование	31 049 862.26	17 375.74	17 375.74	31 049 862.26
01.40	Мебель и офисное оборудование	179 731.34			179 731.34
01.50	Компьютерное оборудование и вычисл. техника	1 368 983.80			1 368 983.80
01.60	Транспортные средства	3 274 125.94			3 274 125.94
01.80	Многолетние насаждения	15 424.70			15 424.70
01.90	Прочие ОС	319 725.05			319 725.05

Асосий воситаларга эскириш Ўзбекистон Республикаси Солиқ Кодексида келтирилган нормалардан ошмаган ҳолда корхона ҳисоб сиёсатида белгиланган тартибда тўғри чизикли усулда ҳисобланган.

Эскириш ҳисоблаш билан боғлиқ бухгалтерия ҳисоби қонун қоидаларнинг бузилиш ҳолатлари аниқланмади.

Минг сўм

Счет	Асосий восита гуруҳи	Давр бошига қолдиқ	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдиқ
02	Износ	28 559 886		740 706	29 300 593
02.11	Износ благоустройства земли	58 238		7 074	65 313
02.20	Износ зданий, сооружений и передаточных устройств	3 917 291		94 767	4 012 059
02.30	Износ машин и оборудования	21 462 691		473 600	21 936 291
02.40	Износ мебели и офисного оборудования	119 427		6 130	125 556
02.50	Износ компьютерного оборудования и ВТ	1 057 119		29 030	1 086 149
02.60	Износ транспортного средства	1 723 997		122 051	1 846 048
02.80	Износ многолетних насаждений	13 240		386	13 625
02.90	Износ прочих основных средств	207 883		7 669	215 552

2.3.5 Узоқ муддатли инвестициялар аудити

Узоқ муддатли инвестициялар ҳисобида жамиятнинг бошқа ташкилотларга киритган инвестициялар юритилган.

Қатор номи	Қатор коди	Минг сўм	
		01.01.2022 ҳолатида	31.03.2023 ҳолатида
Қимматли қоғозлар (0610)	040	0.00	0.00
Шўъба хўжалик жамиятларига инвестициялар (0620)	050	0.00	0.00
қарам хўжалик жамиятларига инвестициялар (0630)	060	0.00	0.00
Чет эл капитали мавжуд бўлган корхоналарга инвестициялар	070	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли инвестициялар (0690)	080	433 898.00	433 898.00
Қисқа муддатли инвестициялар (5800)	370	0.00	0.00
Жами		433 898.00	433 898.00

31.03.2023 й ҳолатида Баланс ва ҳисоб регистрлари солиштирма таҳлили

Минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомостъ	Баланс	Фарқ
Шўъба хўжалик жамиятларига инвестициялар (0620)	050	0.00	0.00	0.00
қарам хўжалик жамиятларига инвестициялар (0630)	060	0.00	0.00	0.00
Чет эл капитали мавжуд бўлган корхоналарга инвестициялар	070	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли инвестициялар (0690)	080	433 898.43	433 898.00	0.43
Қисқа муддатли инвестициялар (5800)	370	0.00	0.00	0.00
Жами		433 898.43	433 898.00	0.43

Узоқ муддатли инвестициялар ташкилотлар кесимида куйидагича (сўмда):

Ташкилот номлари	01-январь 2023	31-март 2023
MChJ YANGIYOL MARVARIDI	300 000 000,00	300 000 000,00
MChJParkentKonsaltingTexnikServis	50 000 000,00	50 000 000,00
MChJ SINTEZ PROGRESS	83 898 434,07	83 898 434,07
Жами	433 898 434,07	433 898 434,07

2022-йил мобайнида узоқ муддатли инвестициялар таркибида ўзгаришлар амалга оширилмаган. 2023-йил 31-март ҳолатида 433 898.0 минг сўм узоқ муддатли инвестициялар счётида акс эттирилган.

2.3.6 Касса ва касса операциялар аудити.

Жамиятда нақд пул билан ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун алоҳида хона мавжуд. Барча маблағлар тегишли тартибда жиҳозланган сейфда сақланади. Нақд пуллар кирими касса кирим ордерларига асосан, чиқими эса ведомостлар ва тегишли буйруқлар ва бошқа тегишли хужжатлар илова қилинган касса чиқим ордерларига асосан амалга оширилади. Текшириш давомида касса дафтари бетланиб, тикилиб, муҳрлангани аниқланди. Кирим ва чиқим ордерлари тегишли тартибда расмийлаштирилган, чек дафтарчаси тўлдирилган.

Кирим қилинган пул маблағлари ҳисобрақамдан иш ҳақи ва унга тенглаштирилган ҳисоблашлар, уруғ чиқиндиларни сотишдан тушум, буғ иситиш тизимидан фойдаланганлик учун жисмоний шахслар тўловлари, кишлок хўжалик(картошка) ва бошқа маҳсулотлари(товук) сотишдан тушум манбалари ҳисобига шаклланган.

2.3.7 Банкдаги асосий ва бошқа ҳисобрақамлар аудити.

Ҳисобрақамлар бўйича операциялар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2013-йил 3-июнда 2465-сон билан рўйхатга олинган “Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисидаги НИЗОМ” асосида амалга оширилган.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2023-йил 1-январь ва 31-декабрь ҳолатида пул маблағлари қолдиқлари куйидагича бўлган:

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2021 ҳолатида	31.03.2023 ҳолатида
Кассадаги пул маблағлари (5000)	330	0.00	0.00
Ҳисоб-китоб счётидаги пул маблағлари (5100)	340	3 271 269.00	3 482 087.00
Чет эл валютасидаги пул маблағлари (5200)	350	0.00	0.00
Бошқа пул маблағлари ва эквивалентлари (5500, 5600, 5700)	360	3 967.00	11 120.00
Жами		3 275 236.00	3 493 207.00

Пул маблағларининг 2023-йил 31-март ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарк
Кассадаги пул маблағлари (5000)	330	0.00	0.00	0
Ҳисоб-китоб счётидаги пул маблағлари (5100)	340	3 482 086.64	3 482 087.00	0
Чет эл валютасидаги пул маблағлари (5200)	350	0.00	0.00	0
Бошқа пул маблағлари ва эквивалентлари (5500, 5700)	360	11 120.75	11 120.00	0
Жами		3 493 207.39	3 493 207.00	0

Жамиятнинг бир неча ҳисобрақамлари мавжуд бўлиб, хусусан пенсия нафақалар ҳисоб китобларни амалга ошириш учун пенсия ҳисобрақамига ҳам эга. Аудитга тақдим қилинган барча банк кўчирмалари ойлик асосда алоҳида папкаларда хронологик тарзда тикилган ва барча операциялар бўйича тасдиқловчи дастлабки ҳужжатлар – счет фактура, бажарилган ишлар ҳақида далолатномалар бор ва мол етказиб берувчи ва пудратчилар билан ҳисоб китоб ҳужжатларида жамият раҳбариятининг тасдиқлари кўйилган. Банк счёти операциялари танлов асосида текширилди. Барча банк кўчирмалари бирламчи ҳужжатлар билан бирга регистрларда акс этган. Кўчирмалардаги қолдиқ бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботларидаги қолдиқлар билан мос келади. Банк муомалалари аудитида жиддий хато ва камчиликларга дуч келинмади. Валюта ҳисобварақ қолдиқлари ҳар ойда тўғридан тўғри қайта баҳолаш орқали қайта баҳоланган.

2.3.8 Ходимлар билан меҳнат ҳақи юзасидан ҳисоб-китобларни аудити.

Ҳисобнинг бу бўлими бўйича меъёрий база сифатида қуйидаги меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинади:

- Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси;
- Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш Вазирининг 01.04.2002 йилги 21-сонли буйруғи билан тасдиқланган, Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлиги томонидан 08.05.2002 йилда 1136-сон билан рўйхатга олинган «Давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низом.
- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 11.03.1997 йилги 133-сонли қарори билан тасдиқланган «Ўртача ойлик иш ҳақини ҳисоблаш тартиби».

Жамиятда ходимларни ишга қабул қилиш меҳнат шартномалари ва у имзолангандан кейин раҳбарнинг ходимни ишга қабул қилиш тўғрисидаги буйруғи билан расмийлаштирилади. Ишчилар буйруқ билан таништирилганлар. Ҳар бир ишчига Т-2 шаклдаги шахсий карточка очилган. Ишчиларнинг лавозим жадваллари тасдиқланган. Жамиятда ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш Меҳнат ҳақини ҳисоблаш ва тўлаш тўғрисидаги Низомга асосан амалга оширилади. Ходимларнинг ҳақиқатда ишлаган иш вақти иш вақтини ҳисобга олиш табели Т-13 шаклини тўлдириш орқали ҳисобланади. Ходимларнинг иш ҳақини ҳисоблаш ва даромад солиғини ушлаб қолиш “1С Предприятия” дастурий таъминоти ёрдамида амалга оширилади. Ходимларга моддий ёрдам, рағбатлантириш тусидаги тўловлар ва бошқа тўловлар жамият директори буйруғи билан расмийлаштирилади.

Ишчи ходимлардан уларнинг аризаларига асосан аъзолик бадалларига, ўқиш контракт пулига, ипотека кредитини сўндириш учун ушланмалар ушлаб қолинган. Булардан ташқари даромад солиғи, алиментлар ва бошқа мажбурий ушланмалар ҳам ушлаб қолинган.

67 счет 2023-йил 1 чорак қуйидаги счетлар билан корреспонденция бўлган:

сум

Корр с/т	Операциялар мазмуни	Дебет	Кредит
Бошлангич қолдиқ			16 056,43
08	Қурилиш объекти ишчиларига ҳисобланган		2 848 108,40
20	Асосий ишлаб чиқариш ишчиларига ҳисобланган		1 144 234 291,19
23	Ёрдамчи ишлаб чиқариш ишчиларига ҳисобланган		2 300 976 328,51
25	Умумишлаб чиқариш ишчиларига ҳисобланган		46 524 513,42
27	Ёрдамчи хўжалик ишчиларига ҳисобланган		26 837 091,61
42	Иш ҳаққидан аванс тўловлари туланган	4 577 530 359,97	9 602 508,65
47	Ушланмаларга ушлаб қолинган	37 800 000,00	
51	Иш ҳаққи тўлаб берилган	8 571 831,00	
63	Иш ҳаққи тўлаб берилган	947 000,00	
64	Даромад солиғи ушлаб қолинган	636 822 254,24	
69	Ушланмаларга ушлаб қолинган	125 397 024,42	
93	Ушланмаларга ушлаб қолинган	8 282 282,34	
94	Маъмурият ходимларга иш хақи ҳисобланган		1 864 328 429,73
Йиллик айланма		29 330 074 885,60	29 327 992 917,58
Яқуний қолдиқ			16 575,97

2.3.9 Ҳисоб-китоб-тўлов тартиби аудити

Ҳисобнинг бу бўлими бўйича меъёрий база сифатида: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12.05.1995 йилдаги «Халқ хўжалигида ҳисоб-китобларни ўз вақтида амалга оширилиши учун раҳбарларнинг жавобгарлиги тўғрисида»ги Фармони, Ўзбекистон Республикасининг «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг меъёрий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги Қонуни ва бошқа меъёрий ҳужжатлар хизмат қилади.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2023 йил 1 январ ва 31 декабрь ҳолатида дебитор қарзлар қолдиқлари қуйидагича бўлган:

минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2023 ҳолатида	31.03.2023 ҳолатида
Харидор ва буюртмачиларнинг қарзи (4000 дан 4900 нинг айирмаси)	220	823 640	8 906 133
Ажратилган бўлинмаларнинг қарзи (4110)	230	0	0
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларнинг қарзи (4120)	240	0	0
Ходимларга берилган бўнақлар (4200)	250	2	169
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга берилган бўнақлар (4300)	260	2 568 336	7 037 419
Бюджетга солиқ ва йиғимлар бўйича бўнақ тўловлари (4400)	270	311 646	870 166
Мақсадли давлат жамғармалари ва сугурталар бўйича бўнақ тўловлари (4500)	280	0	0
Таъсисчиларнинг устав капиталига улушлар бўйича қарзи (4600)	290	0	0
Ходимларнинг бошқа операциялар бўйича қарзи (4700)	300	288 900	251 100
Бошқа дебиторлик қарзлари (4800)	310	651 063	368 464
Жами		4 643 587	17 433 451

Дебитор қарзларнинг 2023 йил 31 март ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Харидор ва буюртмачиларнинг қарзи (4000 дан 4900 нинг айирмаси)	220	8 906 133	8 906 133	0
Ажратилган бўлинмаларнинг қарзи (4110)	230	0	0	0
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларнинг қарзи (4120)	240	0	0	0
Ходимларга берилган бўнақлар (4200)	250	170	169	-0
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга берилган бўнақлар (4300)	260	7 037 419	7 037 419	-1
Бюджетга солиқ ва йиғимлар бўйича бўнақ тўловлари (4400)	270	870 166	870 166	0
Мақсадли давлат жамғармалари ва сугурталар бўйича бўнақ тўловлари (4500)	280	0	0	0
Таъсисчиларнинг устав капиталига улушлар бўйича қарзи (4600)	290	0	0	0
Ходимларнинг бошқа операциялар бўйича қарзи (4700)	300	251 100	251 100	0
Бошқа дебиторлик қарзлари (4800)	310	368 465	368 464	0
Жами		17 433 451	17 433 451	0

Дебитор қарзларнинг бухгалтерия счетлари кесимидаги таҳлили:

минг сўм

Счет	Давр бошига қолдик	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдик
40.10.1	811 372 786.28	93 350 546 381.80	85 255 786 377.26	8 906 132 790.82
40.30	12 267 125.00	272 285 400.00	284 552 525.00	
42.10	2 280.41	4 577 697 605.65	4 577 530 359.97	169 526.09
42.20		428 000.00	428 000.00	
43.10	1 027 744 527.60	15 865 553 224.42	14 024 461 376.71	2 868 836 375.31
43.11		17 958 958.67	17 958 958.67	
43.12	1 529 839 967.21	3 880 852 651.02	3 989 924 881.18	1 420 767 737.05
43.40	10 751 669.64	30 383 907 335.19	27 646 844 538.83	2 747 814 466.00
44.08	80 868 024.62	10 159 715 661.25	10 074 408 418.68	166 175 267.19
44.10	92 648 936.38	95 895 149.43	187 544 085.81	1 000 000.00
44.11	100.00			100.00
44.25	22 752 760.04	191 447 239.96	214 200 000.00	
44.26	8 602 564.92		408 000.00	8 194 564.92
44.28	4 999 999.99	120 218 170.01	125 218 170.00	
44.30		25 018 610 815.00	24 518 610 815.00	500 000 000.00
44.34		5 500 000.00	5 273 118.40	226 881.60
44.50	4 934 637.64	626 580 764.26	631 515 401.90	
44.90	96 838 552.99	1 705 626 600.00	1 607 896 394.13	194 568 758.86
45.15		3 205 988.88	3 205 988.88	
45.21		632 287 145.60	632 287 145.60	
45.26		5 306 852.34	5 306 852.34	
47.20	288 900 000.00		37 800 000.00	251 100 000.00
48.20		57 175 981.37	38 640 000.00	18 535 981.37
48.60		1 704 370.10	1 704 370.10	
48.90	643 104 234.86	6 242 417 794.70	6 539 869 064.10	345 652 965.46
48.95	7 958 696.51	381 594 142.62	385 277 193.63	4 275 645.50

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2023 йил 1 январ ва 31 март ҳолатида кредитор қарзлар қолдиқлари қуйидагича бўлган:

минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2023 ҳолатида	31.03.2023 ҳолатида
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга қарз (6000)	610	0	1 122 546
Ажратилган бўлинмаларга қарз (6110)	620	0	0
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларга қарз (6120)	630	0	0
Кечиктирилган даромадлар (6210, 6220, 6230)	640	0	0
Солиқ ва мажбурий тўловлар бўйича кечиктирилган мажбуриятлар (6240)	650	0	0
Бошқа кечиктирилган мажбуриятлар (6250, 6290)	660	0	0
Олинган бўнақлар (6300)	670	73 295	50 699
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (6400)	680	67 951	0
Сугурталар бўйича қарз (6510)	690	1	863
Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар бўйича қарз (6520)	700	0	0
Таъсисчиларга бўлган қарзлар (6600)	710	154 465	730 060
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қарз (6700)	720	2 098	16
Қисқа муддатли банк кредитлари (6810)	730	7 101 800	11 452 294
Қисқа муддатли қарзлар (6820, 6830, 6840)	740	0	0
Узоқ муддатли мажбуриятларнинг жорий қисми (6950)	750	2 593 921	0
Бошқа кредиторлик қарзлар (6950 дан ташқари 6900)	760	346 733	15 347
Жами		10 340 264	13 371 825

Кредитор қарзларнинг 2023 йил 31 март ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга қарз (6000)	610	149 310	149 310	0
Ажратилган бўлинмаларга қарз (6110)	620	0	0	0
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларга қарз (6120)	630	0	0	0
Кечиктирилган даромадлар (6210, 6220, 6230)	640	0	0	0
Солиқ ва мажбурий тўловлар бўйича кечиктирилган мажбуриятлар (6240)	650	0	0	0
Бошқа кечиктирилган мажбуриятлар (6250, 6290)	660	0	0	0
Олинган бўнақлар (6300)	670	33 621	33 621	0
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (6400)	680	0	0	0
Сугурталар бўйича қарз (6510)	690	0	0	0
Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар бўйича қарз (6520)	700	0	0	0
Таъсисчиларга бўлган қарзлар (6600)	710	662 963	662 963	0
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қарз (6700)	720	17	16	0
Қисқа муддатли банк кредитлари (6810)	730	5 386 136	5 386 136	-0
Қисқа муддатли қарзлар (6820, 6830, 6840)	740	0	0	0
Узоқ муддатли мажбуриятларнинг жорий қисми (6950)	750	440 823	440 823	0
Бошқа кредиторлик қарзлар (6950 дан ташқари 6900)	760	13 725	13 724	-0
Жами		6 686 594	6 686 593	0

Кредитор қарзларнинг бухгалтерия счетлари кесимидаги таҳлили:

минг сўм

Счет	Давр бошига қолдик	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдик
60.10		11 150 391 325.31	11 299 701 325.31	149 310 000.00
60.11		17 958 958.67	17 958 958.67	
60.12		3 345 316 850.16	3 345 316 850.16	
60.40	1 122 546 000.00	14 472 729 482.49	13 350 183 482.49	
63.10.1	3 309 642.10	85 381 467 264.42	85 380 820 083.63	2 662 461.31
63.30.1		284 552 525.00	284 552 525.00	
63.30.2	6 000 000.00	38 640 000.00	38 640 000.00	6 000 000.00
63.30.3	41 389 376.00	507 792 422.14	491 361 453.51	24 958 407.37
64.08		10 074 408 418.68	10 074 408 418.68	
64.10		187 544 085.81	187 544 085.81	
64.25		214 200 000.00	214 200 000.00	
64.26		408 000.00	408 000.00	
64.28		125 218 170.00	125 218 170.00	
64.30		24 518 610 815.00	24 518 610 815.00	
64.34		5 273 118.40	5 273 118.40	
64.50		636 822 254.24	636 822 254.24	
64.90		1 607 896 394.13	1 607 896 394.13	
65.15		3 205 988.88	3 205 988.88	
65.21	863 405.68	632 287 145.60	631 423 739.92	
65.26		5 306 852.34	5 306 852.34	
66.10		21 105 656.00	21 105 656.00	
66.11	46 668 437.00	46 668 437.00		
66.12	150 302 923.60	2 708 032.00	338 504.00	147 933 395.60
66.13	246 217 070.00	3 733 120.00		242 483 950.00
66.14	286 871 975.00	14 326 000.00		272 545 975.00
67.10	16 056.43	5 393 694 751.97	5 393 695 271.51	16 575.97
67.11		1 656 000.00	1 656 000.00	
68.10	11 452 293 860.00	6 066 157 500.00		5 386 136 360.00
69.50		1 394 146 205.07	1 834 968 850.89	440 822 645.82
69.70		428 000.00	428 000.00	
69.90	15 346 669.97	4 817 930 676.25	4 816 308 558.78	13 724 552.50

2.3.10 Даромадлар ҳисоби аудити.

Ҳисобнинг бу бўлими бўйича меъёрий база сифатида:

Солиқ Кодекси; Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54 – сонли қарорига илова «Маҳсулот (ишлар, хизматлар)ни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатларининг таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисида НИЗОМ», 2 - сон БҲМС «Асосий хўжалик фаолиятдан тушган даромадлар» хизмат қилади.

Жамиятнинг асосий мақсади бошқа хўжалик юритувчи субъектлар каби фойда олиш ва куйидаги соҳа фаолияти билан шуғулланиб даромадлар олади:

- Озуқа ва техникспирт ишлаб чиқариш ва сотиш;
- Иссиқлик энергиясини ишлаб чиқиш ва сотиш;
- Микробиологик маҳсулот, парфюмерия ва косметика буюмлари ишлаб чиқариш ва сотиш.

Асосий фаолиятдан олинган даромадлар

Асосий хўжалик фаолиятдан олинган даромадлар - хўжалик юритувчи субъектнинг одатдаги фаолияти давомида вужудга келадиган давр ичида мулк эгаларининг ўз сармояларига бадали билан боғлиқ бўлган кўпайишларни истисно этганда, ўз сармояси кўпайишига олиб келадиган тушумлар.

Жамиятнинг 2023 йил 1 чорак бўйича тузилган 2-сонли Молиявий натижалар тўғрисидаги хисоботнинг 010 сатрида 59 898 329.33 минг сўм асосий фаолиятдан олинган даромад акс этган. Бухгалтерия хисобида ҳам 90.10 счетда шунча даромад акс этган.

Даромадларнинг турлари бўйича таркиби куйидагилардан иборат:

Счет	Кўрсаткичлар номи	сўм Сумма
90	Асосий фаолият бўйича даромадлар	59 898 329 333.65
90.10	Тайёр маҳсулотлар реализациясидан даромад	59 898 329 333.65

Бошқа даромадлар

Бошқа даромадлар - товарларни (ишларни, хизматларни) ишлаб чиқариш ва реализация қилиш билан боғлиқ бўлмаган операциялардан олинган даромадлар.

2023 йил 1 чорак якуни бўйича шакллантирилган 2-сонли молиявий натижалар тўғрисидаги хисоботнинг 090 сатрида 247 858.00 минг сўм бошқа даромадлар акс этирилган. Бухгалтерия хисобида ҳам 93 счетда шунча бошқа даромадлар акс этган.

Счет	Кўрсаткичлар номи	сўм Сумма
93	Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	247 857 822.91
93.20	Бошқа активлар чиқимидан даромадлар	20 665 178.90
93.50	Қисқа муддатли ижрадан даромад	51 049 983.36
93.90	Бошқа операцион даромадлар	176 142 660.65

Молиявий фаолиятдан даромадлар

2023 йил бўйича 2-сонли Молиявий натижалар тўғрисидаги хисоботнинг 110-сатрида молиявий фаолият даромадлари сифатида 51471.0 минг сўм акс этган. Ушбу сумма валюта моддаларини қайта баҳолашдан олинган даромадлардан иборат бўлган.

2.3.11 Харажатлар хисоби аудити.

Хисобнинг бу бўлими бўйича меъерий база сифатида: Солиқ Кодекси; Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54 – сонли қарорига илова «Маҳсулот (ишлар, хизматлар)ни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатларининг таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисида НИЗОМ», 21 - сон БҲМС хизмат қилади.

Асосий ишлаб чиқариш харажатлари

Жамият ишлаб чиқари фаолияти билан шуғулланганлиги туфайли ишлаб чиқариш билан боғлиқ асосий харажатлар хисоби 2010 счетда юритилган. Хар ой якунида ушбу счет 2810 счетга “Тайёр маҳсулот” га ёпилган.

Маҳсулот, иш ва хизматлар таннари

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботнинг 020 сатрида 45 607 822.0 минг сўм сотилган маҳсулотлар таннархи акс этган. Бухгалтерия ҳисобида ҳам сотилган маҳсулотлар таннархи 91 сатрда тўлиқ акс эттирилган ва ҳисобот маълумотларидан фарқ қилмайди:

сум

Счет	Наименование счета	Сумма
91	Сотилган маҳсулотлар таннархи	45 607 822 355.26
91.10	Сотилган тайёр маҳсулотлар таннархи	45 607 822 355.26

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботнинг 030 сатрида 45607822.0 минг сўм ялпи фойда акс этган.

Давр харажатлари

Жамиятнинг 2023 йил бўйича тузилган Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботда давр харажатлари 3291777.82 минг сўм бўлиб, шундан сотиш харажатлари 337214.0 минг сўм, маъмурий харажатлар 937922.0 минг сўм ва бошқа операцион харажатлар 2021640.0 минг сўмни ташкил этган. Давр харажатлари таркиби ўрганилганда хатоликлар аниқланмади. Барча харажатлар 54 сонли Низом талаблари дорасида гуруҳланганлиги аниқланди. Бухгалтерия ҳисоби маълумотлари молиявий ҳисоботларда акс эттирилган маълумотлардан фарқ қилмайди.

сўм

Счет	Кўрсаткичлар номи	Сумма
94	Давр харажатлари, жами (сатр. 050 + 060 + 070 + 080), шу жумладан:	3 291 777 822.77
94.10	Сотиш харажатлари	337 214 619.56
94.20	Маъмурий харажатлар	932 922 336.19
94.30	Бошқа операцион харажатлар	2 021 640 867.02

Молиявий фаолиятдан харажатлар

2023 йил 1 чорак бўйича 2-сонли Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботнинг 170-сатрида 723697.0 минг сўм молиявий фаолият харажатлари акс этган. Акс эттирилган харажатларининг 548711.0 минг сўми фоиз шаклидаги харажатлар ва 118360.0 минг сўми эса валюта моддаларини қайта баҳолашдан олинган зарарлар ташкил этган. Бундан ташқари узоқ муддатли шартномалар бўйича фоиз кўринишида 56625.0 минг сўм 210 сатрда акс эттирилган. Бухгалтерия ҳисоби регистрларида ҳам ушбу ҳолат ўз тасдиғини топди.

Счет	Наименование счета	Сумма
96	Расходы по финансовой деятельности	723 697 900.66
96.11	Расходы в виде % за краткосрочные кредиты	548 711 676.66
96.12	Проценты по долгосрочному кредиту	56 625 984.66
96.20	Убытки от валютных курсовых разниц	118 360 239.34
96.90	Прочие расходы по финансовой деятельности	548 711 676.66

2.4 СОЛИҚ ВА БОШҚА МАЖБУРИЙ ТЎЛОВЛАР ҲИСОБЛАНИШИ ВА ТЎЛАНИШИ АУДИТИ.

Аудит мақсади:

- тузилган ва тегишли органларга тақдим этилган солиқлар ва мажбурий тўловлар ҳисоб-китоби тўғрилигини баҳолаш;
- солиқлар ва мажбурий тўловларни ҳисоблаш ва тўлашнинг белгиланган тартиби бузилиши ҳолатларини, солиқ солинадиган базани белгилашда четга чиқишларни баён қилиш.

Жамият умумбелгиланган солиқ тизимидаги солиқ тўловчи бўлиб, қуйидаги солиқлар тўловчиси ҳисобланади:

- Юридик шахслар фойда солиғи;
- Қўшилган қиймат солиғи;
- Акциз слиғи
- Мол мулк солиғи;
- Юридик шахслар ер солиғи;
- Сув ресурслардан фойдаланганлик учун солиқ;
- Тўлов манбаида ушлаб қолинган жисмоний шахслар даромад солиғи;

- Ижтимоий солиқ.

Йил давомида қуйидаги солиқ ажратмалар ҳисобланган ва тўланган:

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Ҳисобланган миқдор	Ҳақиқатда тўланган
Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи	280	1 607 896.00	1 802 466.00
Жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи	290	636 822.00	636 823.00
в том числе: ИНПС	291	5 307.00	5 307.00
Ободонлаштириш ва ижтимоий инфрас ривожлантириш солиғи	300		
Қўшилган қиймат солиғи	310	6 614 693.00	6 780 868.00
Акциз солиғи	320	24 518 611.00	25 018 611.00
Ер ости бойликлардан фойдаланганлик солиғи	330		
Сув ресурсларидан фойдаланганлик солиғи	340	214 608.00	222 802.00
Юридик шахсларнинг мол-мулкига солиқ	350	187 544.00	188 544.00
Юридик шахслардан олинадиган ер солиғи	360	125 218.00	125 218.00
Ягона солиқ тўлови	370		
Ягона ер солиғи	380		
Фиксир солиқ	390		
Бошқа солиқлар	400		
Республика йўл жамғармасига ажратмалар	410		
Бюджетдан ташқари пенсия жамғармасига мажбурий ажратмалар	420		
Мактаб таълими жамғармасига ажратмалар	430		
Ягона ижтимоий тўлов	440	631 424.00	631 424.00
Импорт бўйича божхона божи	450		
Маҳаллий бюджетга йиғимлар	460	3 206.00	3 206.00
Бюджетга тўловлар кечиктирилгани учун молиявий жазолар	470	5 273.00	5 500.00
Жами бюджетга тўловлар суммаси	480	34 545 295.00	35 415 462.00

2.4.1 Акциз солиғи

Жамият озиқ овқат спирти ишлаб чиқариш фаолияти бўйича акциз солиғи тўловчиси ҳисобланади. Акциз солиғининг ставкалари мутлақ суммада (катъий) белгиланган акциз тўланадиган товарлар бўйича солиқ солинадиган база акциз тўланадиган товарларнинг натурада ифодаланган ҳажми асосида аниқланади.

Этил спирти ишлаб чиқарувчилари учун хар бир дал маҳсулотга 7450 сўм солиқ ставкаси 2023йил 1 январдан 31 мартгача амал қилиб келган.

Жамият 2022 йил учун ДСИ га тақдим этилган акциз солиғи ҳисоб китобларида 3 291 088.70 дал спирт бўйича жами 24 518 610.82 минг сўм солиқлар ҳисобланган.

Акциз тўланадиган товарлар (хизматлар) номи	Ўлчов бирлиги	Акциз солиғини ҳисоблаш учун солиқ солинадиган база	Ҳисобланган акциз солиғи суммаси
Алкоголли маҳсулотлар бўйича жами:		3 291 088.70	24 518 610 815.00
Озиқ-овқат хом ашёсидан ректификацияланган этил	дал	3 061 692.00	22 809 605 400.00
эфироальдегидли фракциядан техник этил спирти (код-этил спиртининг бошланғич фракцияси (код-17)	дал	86 529.80	644 647 010.00
	дал	142 866.90	1 064 358 405.00

2.4.2 Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ.

Жамият 2023 йил учун фойдаланиш мўлжалланаётган сув ресурслари, сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ставкаси ва солиқ суммаси акс этган маълумотнома тақдим этган, йил якунлари бўйича эса қуйидагича якуний солиқ ҳисоботи топширилган:

Кўрсаткичлар	Жами	Янгийул шахри		Янгийул тумани	
		Ер усти манбаъ	Ер ости манбаъ	Ер усти манбаъ	Ер ости манбаъ
1	3	4	5		
Саноат корхоналари учун фойдаланилган сув хажми	1 263 400.00		1 261 000.00		2 400.00
Жорий йилга 1 метр куб учун белгиланган солиқ ставкаси		570.00	680.00	570.00	680.00
Солиқ суммаси	859 112 000.00	-	857 480 000.00	-	1 632 000.00

Бухгалтерия ҳисобида ҳар ой сувдан фойдаланганлик учун солиқ суммаси акс эттириб борилган. 2023 йил 1 чорак бўйича сув солиғи бўйича харажат 214600.0 минг сўм акс эттирилган.

2.4.3 Юридик шахслар ер солиғи

солиғи Жамият 2023 йилда ўзидаги мавжуд ер участкалари бўйича ер солиғи ҳисоб китобларини ер участкалари жойлашган туман ДСЙсига топширган.

2022	Гувоҳномада кўрсатилган майдон	Ер участкаси ва майдони, га	имтиёз	Солиқ солинадиган база, га (гр.3 – гр.4)	1 га учун Ставка	Солиқ сумма
	2	3	4	5	6	7
Янгийул г., ул. Кимёгар, дом 1 В	0.3751	0.3751		0.3751	39 600 000.00	14 853 960.00
Янгийул г., ул. Кимёгар, дом 1	12.2732	12.2732		12.2732	39 600 000.00	486 018 720.00
Ғалаба МСҒ, дом 71	0.0047	0.0047		0.0047	43 560 000.00	
Кирсадак МСҒ, ул. Юксалиш, дом 17/1	6.28	6.28	6.28	6.28	36 300 000.00	
ЖАМИ						500 872 680.00

Йил учун ҳисобланган жами ер солиғи миқдори 501077.4 минг сўмни ташкил этган. Ушбу сумма 1С дастурида харажатлар таркибида ойма ой кесимда акс эттирилган. 2023 йил бўйича ер солиғи суммаси 1 чорак бўйича 125 218.17 минг сўмни ташкил қилган. Ер солиғи ҳисоб китобида жамият томонидан кўрсатилган ер майдони ушбу ер майдони кадастр ҳужжатидан фарқ қилиш ҳолатлари кузатилмади. Ер солиғи ҳисоб китоби бўйича фарқлар аниқланмади.

2.4.4 Юридик шахслар мол-мулк солиғи

Жамият Солиқ кодексининг 59 бобига асосан юридик шахслар мол-мулк солиғи тўловчиси ҳисобланади. Солиқ кодексининг 417 моддасига асосан юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқнинг ҳисоб-китоби солиқ бўйича ҳисобга олиш жойидаги давлат солиқ хизмати органига йилда бир марта, йиллик молиявий ҳисобот топшириладиган муддатда тақдим этилади. Агар кўчмас мулк солиқ тўловчининг солиқ бўйича ҳисобга олиш жойида жойлашмаган бўлса, ҳисоб-китоб кўчмас мулк жойлашган ердаги давлат солиқ хизмати органларига тақдим этилади. Солиқ даври мобайнида солиқ тўловчилар юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ бўйича жорий тўловлар тўлайдилар. Жорий тўловлар миқдорини ҳисоблаб чиқариш учун солиқ тўловчилар жорий солиқ даврининг 10 январигача давлат солиқ хизмати органларига мўлжалланаётган солиқ солинадиган базадан (тегишли йил учун мол-мулкнинг ўртача йиллик қолдиқ қийматидан (ўртача йиллик қийматидан) ва белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисобланган жорий солиқ даври учун юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ суммаси тўғрисидаги маълумотномани тақдим этадилар.

Жамият 2023-йил 1 чорак учун мўлжалланаётган солиқ солинадиган база учун солиқ ставкаси ва солиқ суммаси акс этган маълумотнома кўйидагича тақдим этилган:

Курсаткичлар	Сатр коди	Туман	Шаҳар
Солиқ базасининг умумий қиймати (020-сатр + 050-сатр + 080-сатр + 090-сатр + 130-сатр)	010	27 614 770 000.00	50 011 756 214.57
Базавий ставка бўйича солиққа тортиладиган қиймат (маълумотнома иловасининг 010-сатр 16-устуни)	020	27 614 770 000.00	50 011 756 214.57
Солиқ ставкаси, % да	030	1.50	1.50
Солиқ суммаси (020-сатр x 030-сатр)	040	414 221 550.00	750 176 343.22
Норматив муддатда қурилиши тугалланмаган объектнинг мўлжалланаётган ўртача йиллик қиймати (маълумотнома иловасининг 020-сатр 16-устуни)	050	0.00	0.00
Солиқ ставкаси, % да	060	3.00	3.00
Солиқ суммаси (050-сатр x 060-сатр)	070	0.00	0.00
Консервация қилиниши тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори қабул қилинган кўчмас мулк ва тугалланмаган қурилиш объектларининг мўлжалланаётган ўртача йиллик қолдиқ қиймати (маълумотнома иловасининг 030-сатр 16-устуни)	080	0.00	0.00
Темир йўллар, магистрал қувурлар, алоқа ва электр узатиш линиялари, шунингдек мазкур объектларнинг ажралмас технологик қисми бўлган иншоотларнинг мўлжалланаётган ўртача йиллик қолдиқ қиймати (маълумотнома иловасининг 040-сатр 16-устуни)	090	0.00	0.00
Солиқ солинадиган база (080-сатр + 090-сатр)	100	0.00	0.00
Солиқ ставкаси, % да	110	0.60	0.60
Солиқ суммаси (100-сатр x 110-сатр)	120	0.00	0.00
Қурилиш ташкилотлари ёки иморатларни қурувчилар балансида кейинчалик сотиш учун кўрсатилган турар жой кўчмас мулк объектларининг (кўчмас мулк объекти фойдаланишга топширилгандан кейин олти ой ўтгач) ўртача йиллик қиймати (маълумотнома иловасининг 050-сатр 16-устуни)	130	0.00	0.00
Солиқ ставкаси, % да	140	1.50	1.50
Солиқ суммаси (130-сатр x 140-сатр)	150	0.00	0.00
Имтиёз суммаси (маълумотнома иловасининг 010-сатр 19-устуни)	160	414 221 550.00	0.00
Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқнинг умумий суммаси ((040-сатр + 070-сатр + 120-сатр) - 160-сатр))	170	0.00	750 176 343.24
январь	1701	0.00	62 514 695.27
февраль	1702	0.00	62 514 695.27
март	1703	0.00	62 514 695.27
апрель	1704	0.00	62 514 695.27
май	1705	0.00	62 514 695.27
июнь	1706	0.00	62 514 695.27
июль	1707	0.00	62 514 695.27
август	1708	0.00	62 514 695.27
сентябрь	1709	0.00	62 514 695.27
октябрь	1710	0.00	62 514 695.27
ноябрь	1711	0.00	62 514 695.27
декабрь	1712	0.00	62 514 695.27

1С дастурида акс этирилган солиқ суммаси 187544.0 мингс сўмни ташкил этади.

2.4.5 Ижтимоий солиқ ҳисоби аудити.

Жамият ижтимоий солиқ тўлови ҳисоблаш ва тўлашда Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг тегишли моддаларига амал қилган ҳолда фаолият юритган.

Жисмоний шахсларга 2023 йил 1 чорак бўйича жами 5385748.8 минг сўм иш ҳақи ва бошқа даромадлар ҳисобланган. Шундан 5261864.9 минг сўм сумма солиқ солинадиган базаси сифатида қаралиб ижтимоий солиқ тулов ҳисоб китобида кўрсатилган.

Ҳисоблашлар	Жами	ИС базаси
Повременно	2 753 582 933.69	2 753 582 933.69
Доплата ночных	196 709 327.02	196 709 327.02
Основной отпуск	345 917 439.41	345 917 439.41
Отпуск дополнительный	44 448 714.29	44 448 714.29
Больничные	78 365 860.11	-
Декретные	24 802 572.36	-
Единовременная премия к празднику	352 000 000.00	352 000 000.00
Праздничные	40 554 585.67	40 554 585.67
Доплата за бригад. по %	28 360 988.83	28 360 988.83
Совмещение в %	212 585 128.37	212 585 128.37
Премия месячная	662 083 489.76	662 083 489.76
Ученический отпуск	13 358 256.49	13 358 256.49
Вознаграждение членам Правления	131 134 638.19	131 134 638.19
Возмещение увечья	6 915 831.00	-
Погребение	12 144 000.00	-
Отпуск за вредность	79 865 711.87	79 865 711.87
Вознаграждение Наблюд. совету	127 972 000.00	127 972 000.00
Детское пособие	8 656 000.00	-
Питание нач	261 239 285.80	261 239 285.80
Материальная помощь	12 052 000.00	12 052 000.00
ЖАМИ	5 385 748 762.86	5 261 864 499.39

Солиқ ҳисоботи ва бухгалтерия маълумотлари таққослама жадвали:

№	Кўрсаткичлар	Бухгалтерияда	Ҳисоботда	Фарқи
ИЖТИМОЙ солиқ				
1	Мехнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромадлар	5 261 864 499.39	5 261 864 499.33	-0.06
2	Имтиёз	0	0	0.00
3	ИС ҳисобланадиган база	5 261 864 499.39	5 261 864 499.33	-0.06
4	Ставка	12%	12%	0.00
5	ИС суммаси	631 423 739.93	631 423 739.92	-0.01

Ҳисоботда ҳисобланган солиқлар бухгалтерия ҳисоби маълумотлари билан мос келади.

2.4.6 Жисмоний шахслардан даромад солиғи ҳисоби аудити.

Жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи ушланишининг тўғрилиги танлаб текшириш асосида амалга оширилди.

Жамиятда жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғининг ҳисобланиши ва тўланиши солиқ кодексининг тегишли моддаларига асосан амалга оширилади.

ДСИ га топширилган ҳисоботларга кўра 2023 йил давомида жамият томонидан 353 нафар жисмоний шахсларга мехнатга ҳақ тўлаш тарзида ва бошқа даромадлар шаклида жами 5 385 748.7 минг сўм даромадлар ҳисобланган.

Жами ҳисобланган жисмоний шахсларнинг даромад солиғи 2023 йил учун 636 822.2 минг сўмни ташкил этган.

2023 йил 1 чорак бўйича жисмоний шахслар даромадларидан даромад солиғи ҳисобланиши бўйича ДСИ га топширилган ҳисоб китоб 2 иловасида қўлланилган имтиёзлар кўрсатиб ўтилган бўлиб, унга кўра жами 45 522.24 минг сўмлик СК 378 моддаси ва 379 моддаларига асосида жисмоний шахслар даромад солиқ имтиёзлари қўлланган. Имтиёзлар таркибида жисмоний шахсларнинг олий таълим муассасасида тўлов контракт суммаларини қоплашга йўналтирилган иш ҳақлари, СК 377 моддасида келтирилган шартлар асосида моддий ёрдам суммалари, 1 ва 2 гуруҳ ногиронлари учун иш ҳақининг энг кам миқдорига нисбатан белгиланган имтиёзлар учратиш мумкин. Имтиёзлар тўғри қўлланилиши таҳлил қилинганда фарқлар аниқланмади.

2.4.7 Кўшилган қиймат солиғи.

Жамиятда кўшилган қиймат солиғининг ҳисобланиши Солиқ кодексининг тегишли бўлимига асосан амалга оширилган.

Кўрсаткичлар	Сат	Солиқ ҳисоботи	Бухгалтерия	Фарқ
Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича тўланган ҚҚС суммаси (сотиб олиш реестри бўйича)	10	3 459 715 661.26	3 459 715 661.25	4
Товарларни (хизматларни) реализация қилиш обороти бўйича ҚҚС суммаси (1-илованинг 4-устуни 010-сатри)	20	10 074 408 418.45	10 074 408 418.68	0
Бюджетга тўланиши (камайтирилиши) лозим бўлган ҚҚС суммаси, жами (020-сатр - 010-сатр)	30	6 614 692 757.19	6 614 692 757.43	-4

2023 йил 1 чорак давомида корхона ҚҚС солиқ солинадиган айланмалари 83 953 403.48 минг сўмни ташкил этган. Ўзбекистон Республикаси ҳудуди реализация қилиш жойи деб эътироф этилмайдиган хизматларни кўрсатиш бўйича айланмалар 33790.0 минг ўмни, ҚҚСдан озод қилинадиган айланмалар 0 сўмни ташкил қилган. Солиқ солинадиган айланмалари ҳисобига шаклланган ҚҚС суммаси 10074408.0 минг сўмни ташкил қилган. Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича 3 459 715.6 минг сум ҚҚС 2023 йил 1 чоракда ҳисобга олинган.

2.4.8 Юридик шахслар фойда солиғи ҳисоби.

Жамият юридик шахслар фойда солиғини Солиқ Кодексининг тегишли моддаларига асосан ҳисоблаган ва бюджетга тўлаган.

2023 йил давомида ДСИ га топширилган ҳисоб китобларга кўра, жами даромад 60197657.9 минг сўмни, чегириладиган харажатлар 49478348.6 минг сўм фойда солиғи солиқ солиш базаси 10719309.3 минг сўмни ташкил этган. Фойда солиғи ҳисоб китоби 2-Илова чегирилмайдиган харажатлар таркиби бўйича фарқлар аниқланмади. Фойда солиғи ҳисоб китоби жадвали куйидагича:

Кўрсаткичлар (ўсиб борувчи тартибда тўлдирилади)	Сатр коди	Солиқ ҳисоботи	Аудит	Фарқ
Жами даромадлар (Ҳисоб-китобнинг 1-илоvasи 010-сатри – 110-сатри – 121-сатри - 131-сатри - 150-сатри)	10	60 197 657 900.58	60 168 989 911.92	-28 667 988.66
Чегириладиган харажатлар (Ҳисоб-китобнинг 2-илоvasи 010-сатри 3-устун - 4-устун ёки 2.1-илоvasи 010-сатри 3-устун - 4-устун)	20	49 478 348 606.41	49 432 697 738.27	-45 650 868.14
Солиқ солинадиган фойда (010-сатр - 020-сатр)	30	10 719 309 294.17	10 736 292 173.65	16 982 879.48
Имтиёзлар - жами (Ҳисоб-китобнинг 6-илоvasи 030-сатри)	40	0		0.00
Ноль ставка қўлланиладиган солиқ тўловчилар фойдаси (Ҳисоб-китобнинг 7-илоvasи 030-сатри)	50	0		0.00
Солиқ базаси (030-сатр – 040-сатр - 050-сатр), бироқ "0" дан кам эмас	60	10 719 309 294.17	10 736 292 173.65	16 982 879.48
Фойда солиғининг белгиланган ставкаси, фоизда	70	15	15	0.00
Ногиронлиги бўлган шахслар меҳнатидан фойдаланаётган юридик шахслар учун тузатилган солиқ ставкаси	71	15	15	0.00
Фойда солиғи суммаси – жами (060-сатр x 070-сатр ёки 060-сатр x 071-сатр)	80	1 607 896 394.13	1 610 443 826.05	2 547 431.92

Фойда солиғи ҳисоб китоби жами даромадлар ва харажатлар таркибида хорижий валютада тўланган аванслар бўйича ҳисобланган курс фарқи бўйича ўзгаришлар киритилган. Солиқ кодекси 320 моддасига кўра куйидагича келтирилган:

320-модда. Курсдаги фарқларга солиқ солишнинг ўзига хос хусусиятлари

Берилган (олинган) бўнақларни қайта баҳолашдан юзага келадиган курсдаги ижобий (салбий) фарқ солиқ солиши мақсадларида ҳисобга олинмайди.

Яъни курс фарқи бўйича вужудга келган даромадлар таркибида берилган ва олинган аванслар ҳисобга олинмаслиги лозим эди.

Ҳисоботдаги чегирилмайдиган харажатлар бўйича фарқлар аниқланмади.

Чегирилмайдиган харажатлар		Сумма
Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 377-моддаси биринчи қисми 10-бандининг тўртинчи ва бешинчи хатбошиларида кўрсатилган моддий ёрдам	0121	12 144 000.00
Маҳсулот ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган хизматлар (шаҳарларни ва шаҳарчаларни ободонлаштириш бўйича хизматлар, қишлоқ хўжалигига ёрдамлашиш ва хизматларнинг бошқа турлари) кўрсатганлик учун қилинган харажатлар	0127	45 496 004.00
Хўжалик шартномалари шартларини бузганлик учун тўланган ёки тан олинган жарималар, пенялар ва санкцияларнинг бошқа турлари	0132	6 638 118.40
Ушбу илованинг 0101-0134-сатрларида кўрсатилмаган бошқа харажатлар (01351-сатр - 01360-сатрлар йиғиндиси), шу жумладан:	0135	80 671 349.88
затраты не работающих цехов	01351	61 762 620.54
увечье трудовое	01352	6 915 831.00
членский взнос	01353	4 500 000.00
профком	01354	4 286 909.46
статья-15	01355	3 205 988.88
ЖАМИ		144 949 472.28

2.5 МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ПАЙТИДА ҚОНУНЧИЛИК ТАЛАБЛАРИГА РИОЯ ЭТИЛИШINI ТЕКШИРИШ.

Меҳнат қонунчилигига риоя қилинишини асосий тамойилларини танлама усулида текширилганда корхонада қонун бузилиш ҳоллари аниқланмади.

Солиқ қонунчилигига амал қилиниши бўйича қонунбузилиш ҳоллари аниқланмади.

Жамият томонидан Ўзбекистон Республикасининг 21.12.2004 йилги «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуни талаблари бажарилмоқда. Жамиятда асосий иш жой Жамият ҳисобида ишловчиларнинг барчасига Халқ банки бўлимида пенсия дафтарчалари очилган. Халқ банкига ҳар ойда маблағлар ўтказиб келинган.

Жамият томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12 май 1995 йилда қабул қилинган ПФ-1154 сонли «Халқ хўжалигида ҳисоб-китоблар ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида» фармон талабларини бузиш ҳоллари аниқланмади. Маҳсулотларни энг камида 15% олдиндан тўлов бўлмасидан ортиб жўнатиш ҳолларига йўл қўйилмаган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 504-сонли 17 ноябрь 1999 йилги «Меҳнат ҳақи юзасидан ҳисоб китобларни ўз вақтида амалга оширилиши юзасидан министрликлар идоралар ва хўжалик юритувчи субъектлар раҳбарларини жавобгарлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» ги қарори талабларини бузиш ҳоллари аниқланмади.

2.6 ИЧКИ НАЗОРАТНИНГ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТўҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.

Жамият ички назорат ҳолатини текшириш қуйидагилардан иборат:

ички назорат тизимини ва унинг фаолият кўрсатишидаги мавжуд камчиликларни баён этиш;
 корхона таркибий бўлинмаларидаги ижро интизомининг ҳолати тўғрисидаги маълумотлар,
 унинг аниқ ходимлари ишидаги мавжуд камчиликлар.

Ушбу ҳисобот, активларнинг ҳолатини текшириш натижалари активларни инвентаризациядан ўтказишнинг асосланишини ҳамда уларнинг ҳаракати, амалда мавжудлиги ва сақланиши тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олади. Шунингдек ўтказиладиган текширишлар бўйича барча ҳисоботларда корхона ижро этувчи органи ва унинг таркибий бўлинмалари фаолияти

баҳоланишини, аниқланган четга чиқишлар ва қонунни бузишларни бартараф этишга доир тавсияларни, тасдиқлайдиган ҳужжатларнинг тўлиқ пакетини ўз ичига олади.

Активлар тўғри ва тўлиқ сақланишини таъминлаш мақсадида жамият моддий жавобгар шахслар билан моддий жавобгарлик шартномаларини имзолайди. Шартномада моддий жавобгар шахс мажбуриятлари, шартнома амал қилиш муддатлари ва ходимнинг паспорт маълумотлари келтирилади.

Бошқа ходимлар билан меҳнат шартномалари имзоланади. Ходимларни ишга олиш, активлар тўғри сақланиши қонунчилик ва жамият ички тартиб қоидалари асосида амалга оширилади. Жамиятда бухгалтерия ҳисобини юритиш бухгалтерия(ҳисоб) бўлимига юклатилган. Ташқи фойдалаувчилар учун молиявий ҳисоботларни тайёрлаш ҳисоб бўлимига юклатилган.

Молиявий хўжалик операциялар билан боғлиқ ҳужжатлар тегишли тартибда юритилган ва сақланмоқда.

Ички назорат тизими самарадорлигини баҳолаш учун жамият назорат муҳити қуйидаги босқичлари таҳлил қилинди:

- бошқарув асосий тамойиллари;
- жамият ташкилий тузилмаси;
- ҳуқуқ ва мажбуриятлар тақсимланиши;
- ходимлар билан ишлаш;
- молиявий ва бошқарув ҳисоботларини тайёрлаш ва ишлаб чиқиш жараёнлари;

Ички аудит томонидан жамият ички назорат ва бухгалтерия ҳисоби тизими ҳолати текширилди. Текширув АВ томонидан 2007 йил 12-апрел №1673 сон билан рўйхатга олинган аудит стандарти асосида амалга оширилди. Бухгалтерия ҳисоби тизими ва ички назорат тизимлари ҳолатини баҳолаш учун қуйидаги ишлар амалга оширилди:

- Бухгалтерия ҳисоби тизимига баҳо берилди;
- текшириш давомида шу нарса аниқландики барча ҳужалик операциялари раҳбариятнинг тегишли буйруқлар асосида амалга оширилади, шартнома, далолатнома буйруқ ва бошқа тегишли ҳужжатларда раҳбариятнинг имзолари мавжуд.
- ҳужалик операциялари буйича даромад ва харажатлар қайси даврда амалга оширилган бўлса уша давр ҳисобида акс эттирилган
- ҳужалик операциялари тегишли ҳужжатлар асосида ҳисобда акс эттирилган, танлаб текширув утказилганда илова қилинган ҳужжатларбуйича хатоликлар аниқланмади.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда жамият бухгалтерия ҳисоби тизими ЎЗР қонунчилик талаблари доирасида амалга оширилганлиги ҳулосасига келиш мумкин.

3 ИҚТИСОДИЙ АҲВОЛ ТАҲЛИЛИ

Кўрсаткичлар	Йил охирига	Норма	Изоҳ
Тўлов қобилияти коэффиценти	8.18	К>1,25	Тўловга лаёқатли
Ўз айланма маблағлари билан таъминланганлик коэффиценти	0.88	К>0,2	Ўз айланма маблағлари билан таъминланган
Харажатлар рентабеллиги коэффиценти	0.21	К>0,05	Харажатлар рентабелли
Активлар рентабеллиги коэффиценти	0.13	К>0,05	Активлар рентабелли
Молиявий мустақиллик коэффиценти	10.94	К>1	Молиявий мустақил
Асосий воситалар эскириш даражаси	0.57	К>0,5	Асосий воситаларининг эскирганлик даражаси юқори

Аудитор ҳулосаси: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг томонидан 2018 йил 14 декабрдаги 1013-сонли “Давлат иштирокидаги корхоналарнинг молиявий-иқтисодий ҳолати таҳлилинини ўтказиш РЕГЛАМЕНТИ” асосида аниқланган кўрсаткичларга асосланган ҳолда Жамиятни молиявий ҳолатини барқарор(к группе "состоятельных") гуруҳига киритиш мумкин.

4 ХУЛОСА ВА ТАВСИЯЛАР

Ички аудит текширувнинг мақсади жамият молиявий ҳисоботларининг қонунчилик талаблари доирасида эканлиги, ишончлилиги ҳақиқийлигини, шунингдек молиявий ҳисоботларнинг амалдаги ҳолатини баҳолаш ҳисобланади. Ўтказилган ички аудит текшируви аудит хулосасини бериш учун етарли бўлди деб ҳисоблайман.

«BIOKIMYO» акциядорлик жамиятининг 2023 йил 1 чорак якуни бўйича молиявий ҳисоботи барча муҳимлилик жиҳатлари бўйича унинг молиявий ҳолатини ва молиявий-хўжалик фаолияти натижаларини ҳаққоний акс эттиради ва бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ келади.

Аудиторлар

Холмирзаев А.А.

Баратов О.А.